

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Plițic, A. Popa, Gh. Spățăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului d'dactic, iar pentru comitele școlare și partit. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Programa în școala activă.

Școala activă nu are o programă analitică în înțelesul celei pe care o avem noi de pildă, pentru că consideră artificială ori ce programă, care nu se întemeiază pe trebuințele și plăcerile copiilor, pe aptitudinile și interesul lor. (A. Ferriere: „L'ècole active“.)

Dacă școala nu are o programă, nu înseamnă că plutește în vag și e expusă hazardului și copiilor, ea are o orientare sigură, un mers progresiv și dacă ați voi oricum să rămâneți pe lângă o programă, o are și școala activă.

Iată tabloul — programă:

Un trunchiu de copac stă înfipt în pământ, omul primitiv. Se cren-guesc două brațe groase, între amândouă o rămurică în vârf cu o floare. Pe brațul stâng e scris: *istoria*, pe ramurile următoare care se cren-guesc: *Dacii, Romanii, Barbarii, Principatele* etc. x). Pe brațul drept: *Trebuințele omului*, pe ramurile următoare: *Alimentația, Căldura*, (aici 4 rămurile spun:

x) Vorbind de noi

veșminte, locuință, căldură, lumină) Apărarea, Munca (cu ramurile: familia, școala, societatea, transporturile, animalele, vegetalele, mineralele, universul și soarele.)

Floarea are un caliciu și 3 petale: Caliciul poartă numele: *Spiritul*; petalele: *Dreptatea, Bunătatea (blândețea), Frumsețea.*

Tabloul programă de mai sus, sigur, nu are valoare documentară, didacticienii germani, Rhein d. es. a împărțit materiile logic și psihologic, Ferrière spune altfel: *școala activă e un spirit, nu e o dogmă și dacă a pășit pe calea realizărilor practice sunt numai exemple, nu urmează ca altcineva, chiar la noi în țară, să pue în aplicare principiile școlii active poate în chip mai ingenios ca la institutul „Rousseau“ unde profesează Ferrière.*

Sugestiile ce vin de acolo ne arată că lucrurile au multe fețe, ne îndeamnă la studiu și la practică. Și dacă nu se găsește printre noi un talent de renume, totuși colectiv putem îndruma lucrurile în spiritul școlii active.

Toma Cocișiu

Individualismul pedagogic.

II.

Omul ca individ e socotit ca unitate aparte în mediul înconjurător, dezvoltându-se după legi care i sunt proprii. Încetul cu încetul concepția mecanică a fost înlăturată și înlocuită cu cea organică; după care individul există sub formă de embrion și facultățile sufletești se pot dezvoltă sau diștruge prin educație. După concepția organică educația e o operă folositoare prin care omenirea poate să se înalțe la cele mai înalte principii morale. Această concepție e importantă fiindcă ne dă convingerea că opera educației e de mare folos, și dacă admitem tema individualismului, noi ca învățători avem anumite datorii pentru a formă pe copii în condițiuni prielnice. E de datoria noastră de a cunoaște individualitatea fiecărui copil, pentru ca în opera noastră educativă să putem realiză cel mai deplin succes.

Cine a susținut individualismul ?

Cel dintâi se poate spune că a fost Montaigne. El se ridică cu putere dărză contra procedeelor Iezuiților, după care

fiecare individ eră tratat ca o celulă fără să se țină seamă de diferențele individuale. Individualismul a fost susținut și de Loke. Un alt pedagog care cere cu multă insistență respectarea individualității e Rabelais. (citiți Garqantua et Pentaquirél). In Sec. XVIII. Rousseau spune clar că înainte de a începe educația copiilor trebuie să cunoaștem individualitatea lor. El atrage atenția educatorilor spunând: D-zeu a sădit in copil o fire bună și dacă n'ai vocațiunea spre această misiune mai bine renunță la ea. Mai târziu ideia lui Rousseau e luată de un mare scriitor și poet german Goethe. El are un adevărat cult pentru om, și credința că fiecare om se desvoltă după legile sale firești.

Spunem că fiecare individ se desvoltă după anumite legi. Merge și mai departe spunând că nu e de-ajuns ca fiecare elev să fie cunoscut individualiceste; dar ar fi de dorit ca fiecare elev să aibă un educator potrivit firii sale. Prin personalitatea sa el a dat naștere unui curent sub numele de neo-umanism.

El cere ca educatorul să cunoască bine planul și legile după care să se facă educația. După Goethe urmează persoana și mai entuziastă, Jean Paul Rietler. Acesta merge și mai departe spunând că fiecare copil se desvoltă sufletește după legi care-i sunt speciale. Educ. să cunoască legile generale după care se desvoltă omenirea, precum și legile speciale individuale. In ceea ce privește individualismul trebuie să recunoaștem că cea mai bună concepție e aceea care desvoltă in copil după legile naturale toți germenii buni cu care el se naște. Să se cunoască cât mai bine individualitatea copiilor căci aceasta asigură progresul omenirii. Planul lui Richter nu se poate realiza in aceste timpuri însă noi să adoptăm părerile neo-umanștilor in care să recunoaște nevoia unui plan general. Mijlocul care asigură acest ideal e desvoltarea armonică a tuturor facultăților trupești și sufletești ale copiilor. Invățătorul trebuie să descoperă toți germenii buni și răi care există in copil dela naștere căci numai cunoscându-i bine va putea să-i cultive sau distrugă după trebuință. Individualitatea e o chestiune de căpetenie in noua mișcare care a dat naștere „Școlii active“. Mijlocul cel mai bun pentru a cunoaște individualitatea e lăsarea copiilor in libertate pentrucă numai in deplina libertate copilul se manifestă cu tot ce e bun și rău in sufletul lui. Prin disciplină severă pe care o susține Pantzen ne este imposibilă cunoașterea sufletului copilului căci in acest caz incurajăm prefăcătoria care e ruina educației și a societății din care copilul va face parte mai târziu. După Fröbel mijlocul cel mai bun pentru a cunoaște sufletul copilului e jocul, cu condițiunea ca noi să urmărim pe copii fără să fim observați de ei. Acestea ar fi câteva cu vinte despre individualismul pedagogic.

Chestiunea individualismului și a celelalte probleme pedagogice la ordinea zilei, privesc direct pe învățători și deci aces-

tea sub nici un cuvânt nu le este îngăduit să fie străini de ele. De aceea recomand călduros tuturor colegilor de a face sacrificii materiale și să citească cât mai multe cărți și reviste pedagogice. În această direcție cercurile culturale, organizate alfel de cum sunt, ne-ar fi de mare folos.

Metef 1928.

Ioan Morărescu inv. dir.

Și neghiob și...degradant.

S-a vorbit și scris — de zece ani — că sistemul de plătire al corpului didactic primar e păcătos: facerea statelor de plată de revizoratele școlare, trimiterea lor spre aprobare la inspectorate, remiterea lor expedierea chitanțelor prin revizorate la destinație, certificarea primarilor că respectivul proprietar al chitanței este în ordine cu plata impositului pe trimestrul în curgere — anticipativ, — prezentarea — în persoană — chitanței la percepție și aprovizionându-se cu de ale gurii pe durata cinci zile, pleacă cu inima palpitând după paralele multe nopți visate. Și dacă la plecare n-a pășit cu stângul: ca adecă ori percepția să fie „goală”, ori receptorul cu toane, s'a reintors cu plătuța făcând până acasă tot soiul de socoteli aritmetice ca doar — doar va putea eși din incurcătură de datorii și va putea mulțumi creditorii. Ar fi mult de spus aici dar: „e destul o o bătă la un car de oale”. Sunt deja 10 ani de-când corpul didactic primar supoartă această neghiobă dispoziție — decumva nu va fi numai uz!

Dar insist cu deosebire asupra dispoziției executate cu rigoare de percepții: certificarea primarilor că învățătorul „fericitul” proprietar al chitanței de 2700 Lei lunar este în rând cu plata impositului curent.

Nu e destul oare că de 1-a a luni — zi de zi — învățătorul așteaptă de multe ori 30 zile sosirea nefericitei chitanțe? Trebuie oaro să-l mai expunem acum după primirea acelea și inconvenientului — neintrebuițând altă expresie mai tare — de a-i refuza primarul certificarea chitanței pe motiv că nu e în ordine cu plata impositului? Unde mai punem că primarul fiind de rea credință și căruia stându-i la dispoziție o mulțime de căi și mijloace, poate șicana pe învățător refuzând certificarea caraghioasă? Acest inconvenient e fără doar și poate un mijloc de a statua un raport de subordonare a învățătorului față de primar.

Încă o anomalie și incheiu.

La prestarea chitanței, percepția — la o distanță de 24 Km. — nu are parale. Și bunu-i D-zeu dacă la a 3 a prezentare se pot ridica parale!

Sufere învățătorul și prestigiul acestuia, sufere școala — furându-i-se 1—3 zile lunar din zilele de instrucție. Câte astfel de zile năcăjite se pierd la școlile unui județ și de câte cheltueli nu s'ar putea scuti bieții învățători!

E neghiob, degradant și păgubitor!

Țelna 29 II. 1928.

Ioan Medrea
inv. dir.

Școala activă

Un incident.

(Compunere de copii)

Joi când lucram de zor în clasă, aud: „tjip-tjip”. Privesc la fereastră, și într'un colț o vrăbiuță se necăja se scape. Dșoara I. întreabă: Pe unde a intrat? Sărăcuța! Oh!, să-i deschidem repede fereastra. Am deschis fereastra, însă păsărica nu prea înțelegea, se izbea în geamuri. Sărăcuța! Am deschis atunci încă o fereastră și ușa și deodată ea sbură în văzduh regăsindu-și libertatea.

De astădată, cred, a fost fericită.

Dela școala activă
din Bruxelles.

Jean V.

Trad. de Toma Cocișiu.

Dela asociația de înmormântare.

E știut, că până când asociația va ajunge ca din dobânzile pe cari le-ar aduce capitalul de fondare să poată achita ajutorul de înmormântare de 50000 lei, urmează ca acest ajutor să fie acoperit de către membri, luându-se aci coeficientul de 10 care se va înmulți cu etatea membrului.

Pentruca membrii asociației să nu fie prea îngreunați deodată — dându-se pe neașteptate un caz de moarte — recomandăm tuturor, ca să se îngrijească a-și achita de-odată sau în vre-o două trei rate și aceasta cotă pe care ar trebui să o plătească în cazul unui deces. Pentrucă e bine să fim gata cu plățile la orice eventualitate. Un bun exemplu au dat în aceasta privință soții Trifa din Sebeș, cari au vărsat dela început cota cuvenită după un caz de moarte. Să fim prevăzători cu toții.

Președinte, M. Sasu

Partea oficială.

No. 634—1928,

TABLOUde Posturile vacante la școlile primare și grădiniile de copii a
statului din comunele județului A. L. B. A.

No. crt.	Comuna	Posturile vacante	Bărbat	Femeie
		I. Școlile Urbane		
1	Abrud	2	1	1
2	Abrud	2	1	1
3	Aiud	2	1	1
4	Aiud sect. izr.	1	1	
5	Alba Iulia	2	1	1
6	Sebeș	2	1	1
		II. Școlile Prim. Rur.		
1	Abrud Ciuruleasa	1		1
2	" Buninginea	1		
3	Aiudul de Sus	1		1
4	Acmariu	1		1
5	Băgău	1		1
6	Benic	1		
7	Berghin	1	1	1
8	Bucerdea Vinoasă	1		1
9	Bucium Izbita	1	1	
10	Cărpiniș	1	1	
11	Ciugudul de Mureș	1		1
12	Ciugudiul de Jes	1	1	
13	Ciunga	1		1
14	Cut		3	1
15	Daia	1	1	
16	Dealul Geoaj Tecșești	1	1	
17	Drâmbariu	1	1	
18	Feneș	1	1	
19	Gârbova de Sus	2	1	1
20	Gârbovița	1	1	
21	Geomal	1	1	
22	Hăpria	1	1	
23	Intregalde	1	1	
24	Inuri	1		1
25	Loman Pleși	1	2	
26	Metేశiu	2	1	1
27	Mogoș Mămăligani	1		1
28	Oarda de Sus	1		1

No. crt.	Comuna	Posturile vacante	Bărbat	Femeie
29	Păgida	1	1	
30	Răcătău	1	1	
31	Rădești	1		1
32	Râmețiu Pleasă	1		1
33	Săsciori	2	1	1
34	Șard	1	1	
35	Seușa	1		1
36	Sânbenedic	1		1
37	Sohodol V. Verde	1	1	
38	Sohodol Peleş	1	1	
39	Straja	1		1
40	Stremțiu	1		1
41	Șugag Arți	1	1	
42	" Bârsana	1	1	
43	" Mărtinie	1	1	
44	" Jidoștina	1	1	
45	Tăuțiu	1	1	
46	Telna	1		1
47	Teiuș	1	1	
48	Valea Geoagelului	1		1
49	Vinț-Vurpăr	1	1	
50	Zlatna	1	1	
		III. Grădina de copii Urb.		
1	Sebeș	1		1
		IV. Grădina de copii Urb.		
1	Răhău	1		1
2	Teiuș	1		1
3	Vințul de jos	1		1
4	Zlatna	1		1

Comunicăm Tabloul de mai sus cu invitarea ca doritorii de a ocupa vre-o unul din aceste posturi să înainteze Revizoratului nostru până la data de 20 Martie a. c. cererea de transferare adresată On. Ministr. Instr. Publice, însoțită de acte cari să motiveze transferarea; Cererea și actele vor fi timbrate în conformitate cu legea în vigoare. Observăm: că la cazul, când pentru acelaș post ar fi mai mulți concurenți se va ținea cont de ordinea indicată în art. 126 din Legea învățământului primar. Pentru transferările în învățământ urban se va ținea seama și de aliniatele ultime ale art. 118, 119 și 120 din lege. Cererile sosite după termenul indicat și cu abatere dela prezentele dispoziții conf. art. 129 din lege se vor considera ca nule de drept.

Aiud, la 4 Martie 1928.

Rev. școl. **M. Sasu.**

Cărți și Reviste.

Au apărut editura: „Cartea Românească“

Faptă și Răsplată Povestiri pentru copii și pentru popor. Scriere premiată de „Cartea Românească.“ Ed. III-a revăzută de P. Dulfu. **Prețul lei 25.**

Cunoștințe Folositoare Seria B. No. 51. Practica agricolă cu 11 figuri în text de Dim. Dejenarium Invățător Agricol **Prețul Lei 5.**

Cunoștințe Folositoare Seria B. No. 50 Blenoragia sau Sculamentul cu 7 figuri de Dr. Nicolae B. Ioan, Doctor în medicină și chirurgie. **Prețul Lei 5.**

Se găsesc la Cooperativa Invățătorilor Aiud.

ȘTIRI.

Statele de plată au fost înainte spre ordonanțare în zilele aceste. În statele de plată de pe luna curentă e cuprins și sporul de 20% de pe lunile Ianuarie și Febr. a c.

* În 41. c. a avut loc la Uioara cercul cultural al învățătorilor de acolo. A participat și dl revizor M. Sasu. Toate punctele din cele două sedințe ale cercului au reuși destul de bine.

* Rugăm a ni-se achita de către toți abonamentele curente și restante,

* La 1 Martie a. c. starea fondurilor noastre era următoarea: Asociația de înmormântare: 77706 lei. Căminul 41300 lei.

Poșta Redacției. Dlor A. Ș. în C. și D. Sz. în A. Articolele trimise nu se pot publica.

Poșta Administrației. Dlui D. Faur în Cut. Am dispus să vi se trimită revista. Dlui I. Raica în Răchita. Am făcut contarea banilor în sensul dorit de DV.